

ВИКОРИСТАННЯ АВТОМОБІЛЬНОГО ТРАНСПОРТУ В АГРАРНОМУ СЕКТОРІ

Шуляк М.Л., д.т.н., доцент, Крамаренко О.В., магістрант
*(Харківський національний технічний університет сільського господарства
імені Петра Василенка)*

В аграрному секторі економіки транспорт займає важливе місце. Частка автомобільного транспорту доходить до 85% обсягу перевезень вантажів. Використання тракторів на транспортних роботах, частково збільшилось останнім часом, що викликано застосуванням високотехнологічних тракторів нового покоління. Їх участь в перевезеннях вантажів становить близько 15%, але значна частка (до 40%) тракторного транспорту використовується на внутрішньогосподарських перевезеннях. Це викликано неможливістю ефективно застосовувати автомобільні транспортні засоби ефективно, бо більшість внутрішньогосподарських транспортних робіт безпосередньо пов'язана з технологічними процесами в рослинництві і тваринництві. Також перевезення здійснюються в більшості випадків по ґрунтовим дорогам, на яких в період осінньої і весняної бездоріжжя не можна використовувати автомобільний транспорт. Водночас автомобільний транспорт більш прийнятний для транспортування вантажів дорогами загального користування та має більшу продуктивність на транспортних операціях. Тому можна з впевненістю стверджувати, що використання автомобільного та тракторного транспорту, якісно доповнюють один одного та дають можливість розробляти ефективні транспортні схеми для господарств різного розміру та територіального розташування.

Від раціональної організації перевезень, оснащеності сільського господарства сучасними транспортними засобами та їх правильного використання в значній мірі залежать своєчасність виконання сільськогосподарських робіт, їх якість, продуктивність праці та рівень собівартості продукції. Сезонний характер сільськогосподарського виробництва викликає значні коливання обсягу транспортних робіт протягом року, в більшій мірі в господарствах зернового напрямку, в меншій - в господарствах м'ясо-молочного напрямку.

Транспортні та вантажно-розвантажувальні роботи в аграрному секторі складають близько 35 – 40% загальних витрат праці на обробіток сільськогосподарських культур і близько 20% витрат в тваринництві. Це дозволяє стверджувати, що собівартість сільськогосподарських продуктів на 17 – 38% залежить від організації транспортних перевезень.

Одним з напрямків підвищення ефективності використання транспорту в аграрному секторі є посилення інтеграції між автомобільним та тракторним транспортом та розширення меж їх використання, що особливо актуально для малих та середніх сільськогосподарських підприємств.